

Petter Hårberg

Saksbehandler, innvalgstelefon

Toril Hasle, 69247121

Tillatelse til bruk av drone i Øra naturreservat

Statsforvalteren gir tillatelse til bruk av drone i Øra naturreservat den 10.08.22. Det er knyttet vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 02.08.22. Det er søkt om tillatelse til bruk av drone i Øra naturreservat i Fredrikstad kommune. PPM Prosjekt er engasjert av Frevar KF til å utøve prosjektledelse og gjennomføring av nytt avløpsrensaneanlegg på Øra. Prosjektet har en framdrift med ferdigstillelse 2027. Søknaden fra PPM Prosjekt opplyser at:

I forbindelse med gjennomføringen av prosjektet er det behov for å benytte drone(UAV/RPAS), primært for kartlegging/3D-mapping av byggetomt, men også andre formål som generell bildetaging. Dette vil være et gjentakende behov under hele prosjektet. På grunn av oppdragets formål vil vi være avhengig av å fly inn i Øra naturreservat.

Med bakgrunn i telefonsamtale 08.08.22 behandler vi i dette vedtaket søknad om tillatelse til å bruke drone én dag; 10.08.22.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Øra naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Øra naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 16.04.2010. Formålet med verneområdet er å bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, og med særskilt betydning for biologisk mangfold, med spesielle naturtyper i form av et viktig våtmarksområde og strandenger med naturlig tilhørende plante- og dyreliv.

I henhold til verneforskriftens § 3 punkt 2 er dyrelivet vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Det følger av § 5 punkt 2 at bruk av modellfly og modellbåter er forbudt, herunder droner.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til bruk av droner. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Vi har god kjennskap til Øra naturreservat, blant annet gjennom arbeid med forvaltningsplan, registreringer som finnes i Naturbase og Artskart, samt gjennom å være forvaltningsmyndighet siden området ble vernet i 1979. Reservatet har siden 1985 hatt en internasjonal vernestatus som Ramsarområde. Øra er et svært viktig område for fugl, blant annet for rasting, hekking, myting og overvintring.

Bruken av droner generelt har økt sterk de siste årene, og Statsforvalteren mener det må føres en streng praksis når det gjelder bruk av droner i naturreservatet. Dette er ikke til hinder for at det i visse tilfeller kan gis dispensasjon for bruk av droner. Det søkes om å bruke drone i forbindelse med bygging av nytt avløpsrensaneanlegg som skal møte nye, strengere miljøkrav.

Hvordan bruk av drone vil påvirke naturmangfoldet vil i stor grad avhenge av når på året flyvingen skjer. 10. august er mellom hekkeperioden og trekkperioden, og vil derfor i mindre grad påvirke fuglelivet. Området hvor det søkes om å bruke drone ligger nord-vest i verneområdet og i overgangen til industriområdet på Øra. Ifølge søknaden skaper dronen som skal brukes minimalt med støy. Søknaden opplyser også om at piloten alltid skal ha øyekontakt med dronen. Så lenge vilkårene i avsnittet «Vedtak» følges vurderer vi at en dag med droneflyving vil være en forbigående forstyrrelse som ikke vil påvirke naturverdiene nevneverdig.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av tiltaket skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Dersom vilkårene i avsnittet «Vedtak» følges mener vi at dette ikke vil øke den samlede belastningen nevneverdig.

Selv om vår erfaring tilsier at hensynsfull bruk av drone ikke vil forstyrre fuglene i nevneverdig grad, er det allikevel en viss risiko for at det kan oppstå situasjoner der fugler blir forstyrret eller stresset. Dersom fuglene virker stresset, viser aggressiv adferd eller på noen annen måte viser åpenbare tegn til å bli forstyrret av dronen, skal flyvningen opphøre umiddelbart og Statsforvalteren skal varsles omgående. Deretter vil det gjøres en vurdering rundt videre gjennomføring av tiltaket. På denne bakgrunn vurderer vi at det er liten risiko for forstyrrelse.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderinger anser vi kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder som oppfylt. Prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver er lite aktuelt i denne saken.

Etter vår vurdering er bruk av drone 10.08.22 ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til bruk av drone 10.08.22 i Øra naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Flyvningen skal gjennomføres i tråd med kart vedlagt søknaden.
- Dersom fugler virker stresset, viser aggressiv adferd eller på noen annen måte viser åpenbare tegn til å bli forstyrret av dronen, skal flyvningen opphøre umiddelbart og Statsforvalteren skal varsles.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Bruk av drone i resten av prosjektperioden

Paragraf 48 i naturmangfoldloven sier at søknad om dispensasjon skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. Deres søknad gir ikke tilstrekkelig informasjon til at vi kan behandle en tillatelse for større deler av prosjektperioden. Vi ber derfor om at dere tar kontakt med oss for veiledning om innhold i en søknad knyttet til flere flyvninger.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Toril Hasle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

Område avmerket for droneflyvning – kartutsnitt fra søknaden

